# İsim, Sıfat ve Tamlamalar

Cevap Anahtarı · Kısa Çözümler

## KOLAY Isınma Soruları (1–10)

1. **Özel: Kızılırmak, Ankara · Soyut: merhamet, özlem · Topluluk: sürü, ordu · Diğer somut cins: taş, kitap**
   Topluluk isimleri tekil biçimde birden çok varlığı karşılar.

2. **A) sevgi**
   Rüzgâr, duman, ses ve koku duyularla algılanır; sevgi yalnızca zihinde kavranır.

3. **E) orman**
   "Orman" tekil biçimdedir ama birçok ağacı karşılar; "ağaçlar" ise çoğul eki almış bir isimdir.

4. **a) niteleme b) işaret c) sayı d) belgisiz e) soru**
   İşaret, sayı, belgisiz ve soru sıfatları belirtme sıfatlarıdır.

5. **D) serin suyunu**
   "Serin" suyun nasıl olduğunu bildiren niteleme sıfatıdır.

6. **A) köyün girişi**
   Tamlayan "-ın", tamlanan "-ı" eki almıştır.

7. **E) okul bahçesi**
   Yalnızca tamlanan (bahçe-si) iyelik eki almıştır.

8. **D – D – Y – Y**
   "Birkaç" belgisiz sıfattır; "evin kapısı" belirtili isim tamlamasıdır.

9. **B) Soyut cins isim**
   Özlem duyularla algılanamaz ve bir türü karşılar.

10. **E) Beşinci sınıfa yeni bir öğretmen geldi.**
    "Beşinci" sıra sayı sıfatıdır. ("Bir" de sayı sıfatı olabilir ama bu cümlede belgisiz anlamdadır.)

## ORTA Pekiştirme Soruları (11–20)

11. **D) ağacın dibi**
    "Ağacın dibi" belirtili isim tamlamasıdır; diğerleri sıfat + isim yapısındadır.

12 **Sıfat tamlamaları: mavi deniz(in), beyaz bir kuş, neşeli sesi (martıların neşeli sesi içinde) · İsim tamlamaları: denizin kıyısı, martıların sesi, sabah rüzgârı**

"Martıların neşeli sesi" sıfat almış bir belirtili isim tamlamasıdır.

13 **C) Tamlayanı bir isim tamlaması olan zincirleme isim tamlamasıdır.**

"Okul bahçesi" (belirtisiz tamlama) tamlayan olmuş, "-nin" ekini almıştır; tamlanan "duvarı"dır.

14 **A) Köy çeşmesinin suyu çok soğuktu.**

"Köy çeşmesi" tamlaması, "-nin" ekini alarak "suyu" sözcüğüne tamlayan olmuştur.

15 **C) Kaç kitap okudun bu yaz?**

Soru sıfatı bir ismi (kitap) soru yoluyla belirtir. "Kaçı" zamir, "kaç!" ve "kaçtı" fiil; "kaç aldın"da ise nitelenen bir isim yoktur.

16 **B) 3**

yaşlı nine, küçük torunlar(ı), eski masallar → 3. ("Kış gecesi" belirtisiz isim tamlamasıdır.)

17 **Örnek: "Merhametin eli değdi küçük bir serçeye / Sıcak bir yuva oldu kalbim kış gecesinde" → soyut isim: merhamet; sıfat tamlamaları: küçük bir serçe, sıcak bir yuva.**

Soyut isim duyularla algılanamayan bir kavram olmalı; sıfat tamlaması sıfat + isimden oluşmalıdır.

18 **A) Birkaç yolcu hanın önünde bekliyordu.**

"Birkaç" sayıyı kesin olmayan biçimde belirtir; belgisiz sıfattır.

19 **D) Bu şarkıyı annem çok severdi.**

"Bu şarkı"da "bu" bir ismi işaret yoluyla belirtir. Diğerlerinde isim olmadan kullanılmış (zamir) ya da kalıplaşmış ifadedir.

20 **E) dağın eteği**

"Dağın eteği" belirtili isim tamlamasıdır; diğerleri niteleme sıfatlı sıfat tamlamalarıdır.

## ZOR Düşünme Soruları (21–30)

21 **B) Varlıkların özelliklerini gösteren sıfatların sık kullanılması**

yaşlı çınar, geniş gölge, yorgun yolcular, küçük çeşme, serin su, sessiz meydan gibi tamlamalar tabloyu canlandırır.

22 **C) I, III ve V**

"Köyün girişi" belirtili, "çeşme başı" belirtisiz isim tamlamasıdır; diğerleri sıfat + isimdir.

23 **D) IV**

"Tren yolu" belirtisiz tamlaması "-nun" ekini alarak "kenarı" sözcüğüne tamlayan olmuştur.

24 **B) Her sabah okulun bahçesinde toplanırız.**
"Her sabah": belgisiz sıfat · "okulun bahçesi": belirtili isim tamlaması.

25 **D) Sıfat ve isim tamlamalarıyla şehre bir ruh hâli yükleyerek anlatımı duygusal kılmak**
"Gri" ve "yorgun" sıfatları şehre hüzünlü bir hava katar; zincirleme yapı anlamı yoğunlaştırır.

26 **A) Birden çok tamlamanın iç içe geçtiği zincirleme isim tamlamasıdır.**
annemin sandığı, çeyiz sandığı, sandığının anahtarı tamlamaları iç içedir; en sondaki tamlanan "anahtarı"dır.

27 **B) Küçükler büyüklerin sözünü dinlemeli.**
"Küçükler" çoğul eki almış ve varlığın yerini tutmuştur; burada isim olarak kullanılmıştır (adlaşmış sıfat).

28 **C) 3**
mavi deniz, beyaz bir kuş, neşeli ses → 3. (denizin kıyısı, martıların sesi, sabah rüzgârı isim tamlamasıdır.)

29 **E) Köyün eski camisi yeniden onarıldı.**
köyün (tamlayan) + eski camisi (tamlanan): "eski" sıfatı tamlananı niteler. "Eski köyün"de sıfat tamlayanı niteler.

30 **Örnek: Okul bahçesinin demir kapısından girince geniş bir avlu karşılar sizi. Köşedeki yaşlı akasyanın altında tahta banklar dizilidir. Teneffüste neşeli çocuk sesleri bütün bahçeyi doldurur. → sıfat tamlamaları: geniş bir avlu, yaşlı akasya, neşeli çocuk sesleri, bütün bahçe · zincirleme: okul bahçesinin demir kapısı**
Tamlamalar doğru türde olmalı; betimleme görsel ayrıntılar içermelidir.